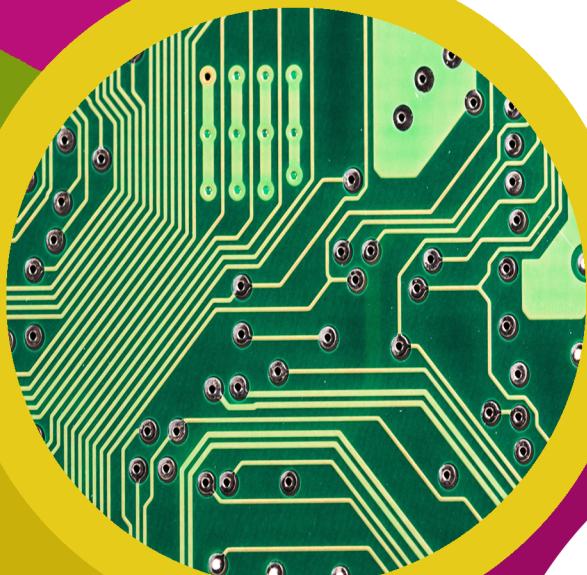

technocamps

Cryptograffeg Llyfrynn Gwaith

01010100
01100101011
0001101101000
01101110011011
1011000110110
000101101101
0111000001
110011

Trosolwg

Yn y gweithdy hwn byddwn yn edrych ar dechnegau cryptograffig a steganograffig, o ddeall yr hanes y tu ôl i ddulliau o'r fath i gryfderau a gwendidau ynghyd â'u gweithredu.

1. Gwell gwybodaeth am dechnegau cryptograffig a steganograffig.
2. Mwy o brofiad o ddatrys problemau haniaethol.
3. Gwerthfawrogiad newydd o ffigurau hanesyddol, adweithiau cemegol a mathemateg.

Rhagofynion Myfyrwyr

1. Nid oes angen gwybodaeth flaenorol am gryptograffeg na steganograffeg.

Cynllun Corryn

Lluniwch gynllun corryn o bryd a ble mae angen i chi anfon a derbyn negeseuon cyfrinachol:

Steganograffeg

Diffinio Steganograffeg

Steganograffeg yw _____

Mae'n dod o'r gair Groegaidd _____ sy'n meddwl _____
a'r gair _____ sy'n meddwl _____

Defnyddir steganograffeg yn:

- _____
- _____

Gwas Histiaeus

Defnyddiwch y gwagle isod i lunio'r broses a ddefnyddiodd Histiaeus i anfon neges gyfrinachol:

Steganograffeg

Problemau Gyda'r System

1. _____
2. _____
3. _____

Enghraift o Cipher Bacon

Neges gudd: Bacon is good

Neges arferol: I went to school today, it was raining. No I do not like it when it rains.

Math Ffont A: Uppercase

Math Ffont B: lowercase

Neges gudd wedi'i hamgáu (enciphered):

B	A	C	O	N	I	S
AAAAB	AAAAA	AAABA	ABBBA	ABBAB	ABAAA	BAABA
G	O	O	D			
AABBA	ABBBA	ABBBA	AAABB			

Neges gudd y tu mewn i neges arferol:

I WENT TO SCHOOL tODAY, iT Was RaInING. nO I dO NOt lIKE it WHen iT RAIns.

Ymarfer Cipher Bacon

a: AAAAAA	h: AABBB	o: ABBBA	v: BABAB
b: AAAAB	i: ABAAA	p: ABBBB	w: BABBA
c: AAABA	j: ABAAB	q: BAAAA	x: BABBB
d: AAABB	k: ABABA	r: BAAAB	y: BBAAA
e: AABAA	l: ABABB	s: BAABA	z: BBAAB
f: AABAB	m: ABBAA	t: BAABB	
g: AABBA	n: ABBAB	u: BABAA	

Ceisiwch ddadgryptio'r negeseuon hyn:

1. ChoCOLAtE CaKEs ArE TaSTY WE ALSo lOVE plE

---

2. THe grAsS IS GREenEr WHERe yOu WAteR

---

3. ChEeSEY cHIps YUM

---

4. tHe qUICk brOWn FOX juMpS oVER tHE lAZY Dog aNd SO Did I. iT IS vERY fun

---

5. Estyniad: Creu neges eich hun gyda llythrennau mawr a bach.
Neges cudd: _____

Neges wedi'i hamgáu: _____

Neges arferol: _____

Neges gudd y tu mewn i neges arferol: _____

Inc Anweledig

Problemau gyda'r Cipher Bacon?

1. _____
_____
2. _____
_____

Gwnewch Eich Inc Anweledig Eich Hun

Cam 1:

Cam 2:

Pam mae hyn yn gweithio?

Cryptograffeg

Beth Yw Cryptograffeg?

Yn eich geiriau eich hun, ysgrifennwch yr hyn rydych chi'n meddwl yw cryptograffeg isod:

Diffinio Cryptograffeg

Cryptograffeg yw _____

Mae'n dod o'r gair Groegaidd _____ sy'n meddwl _____
a'r gair _____ sy'n meddwl _____.

Defnyddir cryptograffeg yn:

- _____
- _____
- _____

Mae cryptograffeg yn wahanol i Steganograffeg oherwydd

Gwnewch Eich Codlyfr Eich Hun

Yn y bylchau, ysgrifennwch amnewidiadau ar gyfer y geiriau a roddir

Beacons = _____

Fly = _____

Light = _____

Lit = _____

Fools = _____

Day = _____

Gondor = _____

Look = _____

Dawn = _____

Calls = _____

Coming = _____

East = _____

Aid = _____

First = _____

Fifth = _____

Cyfeithwch y brawddegau gan ddefnyddio'ch codlyfr:

The beacons are lit, Gondor calls for aid

1. Fly you fools

2. Look to my coming at first light on the fifth day. At dawn, look to the East

Estyniad: Lluniwch eich geiriau cod eich hun, ysgrifennwch y frawddeg wreiddiol a'r brawddegau wedi'u hamgodio.

_____ = _____

_____ = _____

_____ = _____

_____ = _____

_____ = _____

_____ = _____

_____ = _____

_____ = _____

_____ = _____

Brawddeg wreiddiol: _____

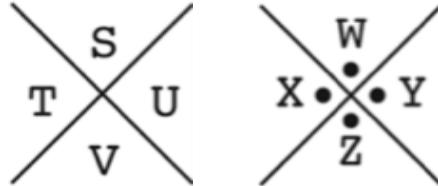
Wedi'i hamgodio: _____

Ymarfer Cipher Pig Pen

Defnyddiwch y gofod isod i amgryptio a dadgryptio'r negeseuon:

A	B	C
D	E	F
G	H	I

J	K	L
M	N	O
P	Q	R

Amgryptiwr:

- I'll be back : _____
  - Mama always said life was like a box of chocolates
-
-
-

Dadgryptiwr:

<E< 'F□ L VΓΛJF□ □JF□<

J□ <E< >□Γ□B □JF□□VV ΓV <E<F
JLJ<? <E< □□F□L< □□J>□□ >□□ □
JF□

Estyniad: Creu eich negeseuon cyfrinachol eich hun yng nghefn y llyfr gwaith.

Codau vs. Ciphers

Yn eich geiriau eich hun, ysgrifennwch y gwahaniaeth rhwng codau a ciphers:

Ffeil Ffeithiau Julius Caesar

Ganwyd Julius Caesar yn _____ BC a bu farw yn _____ BC.
Sut bu farw Julius Caesar?

Pa fis sy'n cael ei enwi ar ôl Julius Caesar?

Faint oedd oed Julius Caesar pan etholwyd ef yn Gonswl?

Ffaith ddiddorol am Julius Caesar?

Ymarfer Shift Cipher

Gan ddefnyddio'r olwynion cipher rydych chi newydd eu gwneud, dadgrytiwch y negeseuon canlynol:

Cipher Caesar, Allwedd = 3:

- Whfkqrfdpeslv ehwwhu wkdq vfkrro zrun

- Brx'uh jrqqd qhhg d eljjhu erdw

Allwedd = 9:

- Cxcx r'en j onnurwp fn'an wxc rw tjbwjbj whvwxan

Allwedd = 21:

- Yj jm yj ijo. Oczmz dn ij omt

Estyniad: ni roddir allwedd

- Z druv r gifdzjv di wifuf. R gifdzjv. "Ufe'k pfl cvrmv yzd jrdnzjv xrdfxw" reu z ufe'k dvre kf

---

Estyniad: creu neges a'i hamgryptio â'ch dewis allwedd eich hun:

Allwedd = _____

Neges: _____

Ymarfer Cipher Rail Fence

Defnyddiwch y cipher rail fence i amgryptio a dadgryptio'r negeseuon hyn:

Allwedd = 4:

- Tytiwghmsecanlanraseratiaytcpms

Y				Y			Y			Y			Y			Y			Y			Y			Y			Y
	Y			Y			Y			Y			Y			Y			Y			Y			Y			Y
		Y		Y			Y			Y			Y			Y			Y			Y			Y			Y
			Y			Y			Y			Y			Y			Y			Y			Y			Y	
				Y				Y				Y				Y				Y				Y			Y	

- Tnddoiinbniftaeonyy

Y							Y								Y															Y
	Y						Y								Y															Y
		Y					Y								Y															Y
			Y				Y								Y															Y
				Y												Y														Y
					Y												Y													Y

Allwedd = 2:

- Loamiteatinwoktemhcpano

- Myhodeebiyufvuatedsvrenoraor

Ymarfer Cipher Rail Fence

Allwedd = 3:

- Wittuvaoeeldnwntsriewntlvloaviti

- Jksmutepwmigsein

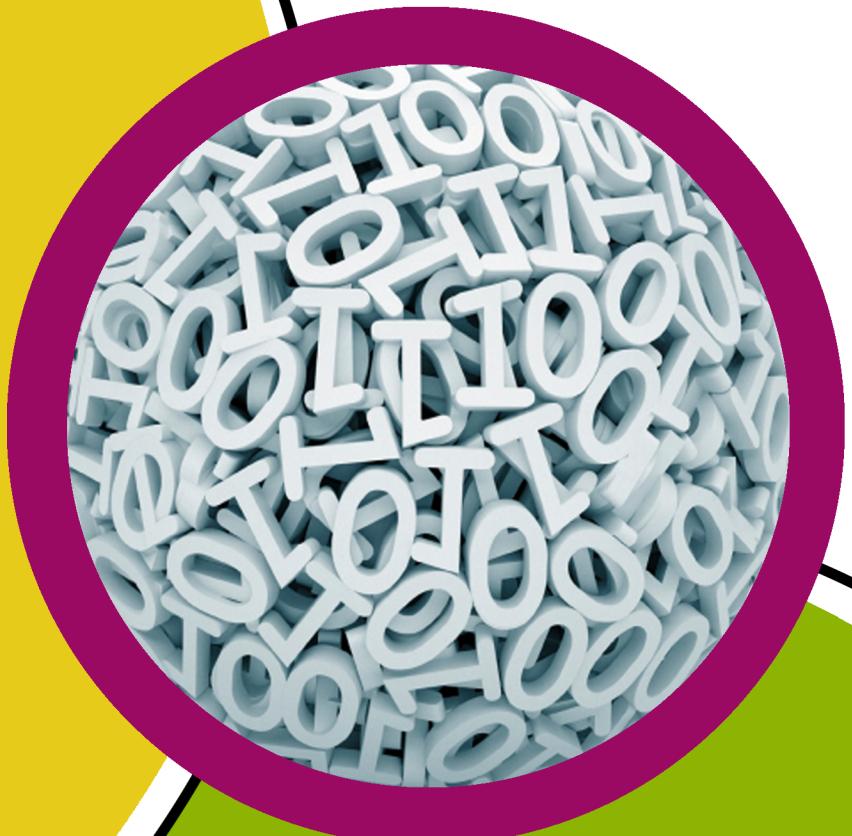

Estyniad: ni roddir allwedd

- Mdsriolosknegtreeodafo

Estyniad: Creu eich negeseuon eich hun a'u hamgryptio ar dudalennau cefn y llyfr gwaith.

Nodiadau

technocamps

@Technocamps

Find us on
Facebook